

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

ל' בתשרי התשפ"א
18 באוקטובר 2020
שה. 2020-3891

הנדון: פנסיוני 2025 – מסמך התייעצות עם השוק

על מנת להבטיח את יכולתו של הפרט למצות את זכויותיו הפנסיוניות בכוונת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון להמשיך ולפעול בשנים הקרובות לקידום שיפור משמעותי בתשתיות העברת המידע והכספים בשוק החיסכון הפנסיוני. לצד התועלת הרבה לפרט, ייעול תהליכי העברת המידע צפוי לצמצם באופן משמעותי את התשומות המוקצות לתפעול ההסדר הפנסיוני על ידי מעסיקים, בעלי רישיון וגופים מוסדיים.

בתוך כך, מצ"ב להערותיכם שלוש טיוטות חוזרים: מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני, אופן הפקדת תשלומים לקופות גמל וחובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית. במסגרת הטיוטות מוצע לשפר את התשתית להעברת מידע וכסף בין הגורמים הפועלים בשוק, לרבות - קיצור משמעותי בפרק הזמן לקבלת מידע על תיק הנכסים של החוסך ("ממשק אחזקות"), צירוף עובד באופן ממוכן לקופת גמל או לקרן פנסיה, העברת הנחיות באופן ממוכן מבעל רישיון למעסיק לעניין אופן פיצול קופות גמל של עובד ("טופס קוביות"), העברת הנחיות מבעל רישיון לגוף מוסדי לעניין אופן פיצול כספים בין פוליסות בקופת ביטוח, חובת העברת כספים בין קופות גמל באמצעות המסלקה הפנסיונית ועוד.

בטיוטה מושם דגש על גיבוש תפיסה מערכתית ביחס לתהליכים המרכזיים בשוק החיסכון הפנסיוני וזאת במטרה להבטיח שלמות של תהליכים, סנכרון מלא בין הגורמים השונים הפועלים בשוק החיסכון הפנסיוני ושקיפות בתהליכי העברת המידע. לנוחיותכם, מצ"ב מצגת הסוקרת את עיקרי השינויים שנערכו בטיוטת החוזר ואת לוחות הזמנים המוצעים ליישום ההנחיות.

לצד שיפור התשתית להעברת המידע, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בוחנת מחדש בחודשים האחרונים את התהליכים המרכזיים המתנהלים כיום בשוק החיסכון הפנסיוני. הבחינה נעשית תוך שימת דגש על האופן שבו התהליכים נראים מנקודת המבט של החוסך, החל ממועד כניסתו לשוק העבודה, דרך המעברים בין מקומות עבודה לאורך תקופת החיסכון, לרבות בעת פרישה. במסגרת בחינה זו מושם דגש על טיוב נתונים במערכות הגופים המוסדיים, פישוט תהליכים, קידום תהליכים דיגיטליים והבטחת היכולת של החוסך למצות את הזכויות המוקנות לו מכוח ההסדר התחיקתי.

כמו כן, על רקע התמורות הטכנולוגיות החלות במערכות פיננסיות בארץ ובעולם, הרשות בוחנת שילוב של טכנולוגיות חדשות בשוק, אשר יביאו לשיפור בתהליכי העברת המידע והכספים בין הגורמים השונים הפועלים בשוק, ולהאצת קצב העברת המידע וביצוע הפעולות. בין היתר, בוחנת הרשות את אופן שילוב טכנולוגיית API במסגרת הגדרות הפרוטוקול האחד.

בתוך כך, הנספח למסמך זה מציג מספר סוגיות שהרשות בוחנת בימים אלו במטרה להביא לשיפור כאמור. אנו מתכבדים להזמין את התייחסותכם ביחס לכל אחת מהסוגיות המנויות להלן. התייחסות לסוגיות שבנספח תועבר בכתב או לחילופין באמצעות שיחות זום שיתואמו מול אנשי הקשר המפורטים להלן.

ניתן להעביר התייחסות בכתב לטיטות החוזרים המצ"ב עד ליום 15 בנובמבר 2020. התייחסויות יועברו למר עמיר כץ, בכתובת המייל Amirk@mof.gov.il. אנו מזמינים אתכם לתאם דיונים בנוגע לטיטות החוזר עם נציגי הרשות, וזאת לא יאוחר מיום 15 בנובמבר 2020. לתיאום הדיונים באמצעות הזום יש ליצור קשר עם גב' עדיאל קדוש בטלפון 02-5317692.

ניתן להעביר התייחסות לכל אחת מהסוגיות המופיעות בנספח שלהלן, עד ליום 30 בנובמבר 2020 לכתובת Pension2025@mof.gov.il.

לאור השונות המאפיינת את מערכות המידע של הגופים המוסדיים הפועלים בשוק החיסכון הפנסיוני ועל מנת לאפשר הצגה של מגוון רחב של עמדות, אנו מזמינים כל אחד מהגופים להעביר את התייחסותו לטיטות החוזר או לסוגיות המוצגות בנספח.

בכבוד רב,

חגי בנימין

מנהל תכנון ואסטרטגיה – פנסיוני 2025

ד"ר משה ברקת - הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון
עו"ד ירון גולן - סגן בכיר ליועץ המשפטי, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון
מר ניר בן שמש - מנהל מחלקת מסלוקה פנסיונית, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון
גב' ליאור זהר - מנהלת מחלקת אסטרטגיה וחדשנות, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון

1. איכות מידע במסלוקה הפנסיונית

בשנת 2013 הוקמה מערכת סליקה פנסיונית מרכזית (להלן – **המסלוקה הפנסיונית**) ביוזמה ובפיקוח של רשות שוק ההון. המסלוקה הפנסיונית מאפשרת לחוסך, או לבעל רישיון הפועל מטעמו, לקבל מידע מכלל הגופים המוסדיים באמצעות פרוטוקול אחיד שהגדירה הרשות לאורך השנים האחרונות. תכלית המהלך לאפשר לחוסך לקבל החלטות מושכלות על החיסכון הפנסיוני הרשום לזכותו בגופים מוסדיים שונים לשם מיצוי זכויותיו לאורך כל חיי המוצר הפנסיוני, לרבות בעת פרישה, ולבעלי רישיון להעניק ייעוץ איכותי ללקוחות.

מימוש התכלית מותנה בניהול זכויות תקין במערכות הליבה של הגופים המוסדיים, שליפת המידע והעברתו בצורה מהירה ותקינה למסלוקה הפנסיונית והנגשת המידע בצורה נאותה לחוסך או לבעל הרישיון. כל האמור ביחס לחשיבות תקינות המידע נכון ביחס למוצרי החיסכון הפנסיוני השונים - ישנים וחדשים כאחד.

רשות שוק ההון פועלת לקדם מדיניות שתבטיח את מימוש התכלית לשמה הוקמה המסלוקה הפנסיונית, מתוך הבנה כי איכות המידע המועבר במסלוקה משקף במידה רבה את איכות ניהול זכויות העמיתים במערכות המידע של הגופים המוסדיים. בתוך כך, בכוונת הרשות לפעול להידוק המעקב והבקרה אחר איכות המידע המועבר במסלוקה ואף לפרסם מדדים המלמדים על איכות ניהול הזכויות של המבוטחים.

לאור האמור, הרשות מזמינה את הציבור להגיש הצעות לעניין שיפור איכות המידע המועבר כיום במסלוקה, שיפור אופן הנגשת המידע במסלוקה, והצעות לעדכון הפרוטוקול האחיד לשם הרחבת המידע המועבר במסלוקה.

2. הצטרפות למוצר חיסכון פנסיוני

לתהליך קבלת ההחלטות במועד ההצטרפות למוצר פנסיוני השלכות משמעותיות על החיסכון הפנסיוני של החוסך. ההחלטות שמקבל החוסך בנקודה זו משפיעות, בין היתר, על זהות הגוף המוסדי שינהל עבורו את החיסכון, על אופן ניהול ההשקעות בתיק הנכסים הפנסיוני שלו, על גובה הכיסוי הביטוחי שיעמוד לרשותו בקרות מקרה ביטוח ועל דמי הניהול שישלם. אף על פי כן, עובדים רבים אינם מקדישים תשומת לב לנושא הפנסיוני במועד הצטרפותם למקום העבודה, בין היתר, כתוצאה מהמורכבות המאפיינת תהליכים אלו.

נוסף על כך, הרשות מזהה כי שיעור לא מבוטל מהכספים המועברים לחשבונות מעבר בגופים המוסדיים, מקורם בליקויים שנמצאו בתהליך ההצטרפות אצל אחד מהגורמים המעורבים בתהליך - המעסיק, הגוף המוסדי, בעל הרישיון או העובד עצמו. בהיעדר סנכרון מיטבי בין גורמים אלו ונוכח ריבוי תהליכים ידניים המאפיינים את שלב ההצטרפות למוצר פנסיוני, נוצרים עיכובים בתהליכי קליטת הכספים ועולה חשש לפגיעה בזכויות הפנסיוניות של העובד.

לאור האמור, רשות שוק ההון פועלת במטרה לפשט את תהליך ההצטרפות למוצר הפנסיוני, לקדם תהליכים דיגיטליים, ולהניח תשתית טכנולוגית שתאפשר פיתוח כלים הנדרשים לחוסך לשם קבלת החלטות מושכלות.

במסגרת גיבוש הפתרון מבקשת הרשות לספק תשתית דיגיטלית מלאה לכלל הגורמים המעורבים בתהליך החל ממועד קליטת העובד במקום העבודה, דרך הליך הייעוץ הפנסיוני ועד למועד העברת הכספים לראשונה לחשבון העובד בגוף המוסדי.

לאור האמור, ובשים לב להתאמות שנערכו בטייטה לנספח ד' לחוזר מבנה אחיד, אנו מזמינים אתכם להגיש הצעות לשיפור תהליך ההצטרפות למוצרי החיסכון הפנסיוני ולקידום מדיניות אשר תבטיח מסע לקוח פשוט יותר, 100% דיגיטלי, ומתן כלים לקבלת החלטות לכל עובד במועד הצטרפות למוצר פנסיוני. במתן ההצעות נבקשכם להתייחס, בין היתר, לאתגרים שאתם מזהים בתהליך, לחסמים המונעים את השגת התכלית המתוארת לעיל ולמסע הלקוח הרצוי.

3. הטמעת טכנולוגיות חדשות בשוק החיסכון הפנסיוני

בעשר השנים האחרונות התבססו הוראות הרשות בדבר אופן העברת מידע במבנה אחיד בין גורמים שונים בשוק החיסכון הפנסיוני על העברת מידע באמצעות קבצי XML תוך שימוש בכספות. רשות שוק ההון פועלת לקדם במהלך השנים הקרובות תשתית טכנולוגית מודרנית שתהווה בסיס לפיתוח של חדשנות בשוק החיסכון הפנסיוני, ותבטיח העברת מידע פנסיוני באופן אמין, זול ומידי לגורמים המורשים לכך מכח הוראות הדין. קידומה של תשתית כאמור תיעשה על בסיס המסלקה הפנסיונית והפרוטוקול האחיד שקידמה הרשות בשנים האחרונות, תוך התאמתו לסטנדרטים טכנולוגיים מתקדמים הקיימים במערכות פיננסיות מובילות בארץ ובעולם.

בין היתר, שוקלת הרשות לפרסם הוראות בדבר מעבר הדרגתי של כלל תהליכי העברת המידע המבוצעים במסלקה הפנסיונית לטכנולוגיית API המבוססת על micro-services. לשם קידום המהלך בכוונת הרשות לפעול במהלך שנת 2021 לשינוי המבנה של ממשק האחזקות, באופן שיאפשר הגדרת שירותים ייחודיים מתוך הממשק וקבלת מידע ביחס לאותם שירותים באופן מידי.

לאור האמור, אנו מזמינים אתכם להגיש הצעות לעניין אופן הטמעת טכנולוגיות חדשות בתהליכי העברת מידע וסליקת כספים בשוק החיסכון הפנסיוני תוך פירוט היתרונות הגלומים בשימוש בטכנולוגיה המוצעת, ההתאמות הנדרשות בתהליכי העברת המידע הקיימים בשוק, ופירוט המשמעויות הנגזרות מאימוץ הטכנולוגיה על מערכות המידע של גופים הפועלים בשוק.

4. הנגשת פרטי מידע על הפקדות כספים במערכת הבנקאית

בעת ביצוע הפקדות לגופים מוסדיים מעבירים הבנקים קבצי מידע המאפשרים לגוף המוסדי לחבר בין המידע המופיע בדפי הבנק לבין המידע המופיע בקבצי הדיווח המועברים על ידי מעסיקים על הפקדות התשלומים לקופת הגמל. עם זאת, לעיתים המידע המועבר אינו כולל את פרטי הזיהוי של הגורם אשר ביצע את ההפקדה בפועל, וכתוצאה מכך הליך שיוך הכספים נעשה באופן ידני.

על מנת להבטיח העברת מידע מלא, לרבות מידע אודות זהות המפקיד, בוחנת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון פתרון בשיתוף עם בנק ישראל ומס"ב. בהתאם לפתרון המוצע, גוף מוסדי יפנה למס"ב בשאלתה אודות תנועות הכספים שאינן מזוהות בחשבון הבנק שלו. במסגרת השאלתה האמורה יציין גוף מוסדי את פרטי ההפקדה שהועברה אליו, לרבות: סכום ההפקדה ותאריך הערך. כנגד המידע האמור תעביר מס"ב לגוף המוסדי את פרטי ההפקדה המלאים, לרבות, פרטי הזיהוי של הגורם המפקיד, כפי שיתקבל מהבנק מעביר הזיכוי. יובהר כי השירות האמור יחול גם ביחס להפקדות שהועברו לגוף המוסדי טרם כניסתו לתוקף של השירות, ויתבסס על ממשק "אדיב" של מס"ב.

אנו מזמינים אתכם להביע דעתכם על ההצעה.